

Для читання дітям під час війни

Adrián Macho

Gerda

АДРІАН МАХО

Герда

КНИГА 1

Історія одного китеняти

Київ
ВООКСНЕФ
2021

Дорогі мої друзі на морі й на суші, мої люб'язні, з добрим серцем люди... а це означає, що це ви, усі ті, хто щойно розгорнув цю книжку. Мені дуже хочеться розповісти вам про китеня Герду, яка все життя мешкала у воді й познайомилася з найпотаємнішими і найцікавішими закуточками морів та океанів. Це історія про заповітні бажання, мрії, радощі й розчарування. Я розкажу про втрати, яких юна Герда вперше зазнала у своєму житті, про те, як вона відкривала для себе світ і знаходила друзів. І як, зрештою, вона знайшла саму себе... Ця історія маленького кита багато чим нагадує інші життєві історії. Ви можете вірити чи ні, але в багатьох китів історії життя подібні до цієї. Можливо, такі життєві історії мають не лише кити, а й дехто з людей...

У безкрайньому, чудовому морі, у безмежній блакиті, серед коралових фортець і морських водоростей жила дівчинка-кит на ім'я Герда. Кити — це не велика риба. Багато в чому вони схожі на людей — можливо, утому, що також належать до ссавців, а отже, як і люди, від народження мають тісний зв'язок із батьками.

У сім'ї Герди було четверо китів: Герда, її старший брат Ларс, матуся і татусь. Утім, вони не жили в хатинці чи

в квартирі багатоповерхового будинку: вони плавали від екватора до Північного полюса широкими водними просторами океанів. Для них дім був там, де вони могли бути всі разом.

Дитинство Герди було цікавим, саме таким, про яке вона мріяла. Вона любила свою сім'ю понад усе. Затамувавши подих, Герда слухала розповіді татка про давніх китів, які жили в ті далекі часи, коли тварини й люди мешкали разом у мирі. Проте то було давно, ще коли у світі не існувало меж між суходолом та океаном...

Матуся часто співала Герді одну гарну пісеньку, що глибоко запала до Гердиного серця. Кити-матусі віками передавали ці пісні своїм донькам.

Якщо тобі пощастить колись зустріти кита, прислухайся до звуків, які він видає. Може статися, що в цих звуках ти почуєш і такі слова:

*Зорі сяють у темряві ночі.
Серце в подорож нову тріпоче.
Небо пильно вдивляється у води морські,
Щоб увічнити дії тварин і людські.*

*Затихає матусина пісня,
День новий як розлуки провісник.
Шлях далекий веде нас у різні краї,
Та одвічна любов дарує скарби свої.*

*Місце зустрічі — гавань небесна,
Лід розлуки, дитя моє, скресне.
Крізь буремнії води сміливо пливи,
Вір, що серце твоє доведе до мети.*

Якось уранці Герда прокинулась і не побачила нікого поряд. Навколо неї панувала дивна тиша. У той момент вона нічого не могла згадати... Герда не розуміла, де опинилася, якщо вона заблукала, то коли і чому. Та одне знала напевне: вона була не вдома.

Герда перелякалась. Для маленького китеняти залишитися самотнім в безмежному океані було просто нестерпно.

Не розуміючи, що робити, Герда просто пливла за холодною течією, а матусина пісенька продовжувала звучати в її голові.

Минав час, Герда почала усвідомлювати свою самотність і поступово звикла до неї. Хоча величезний сум, завбільшки з кита-велетня, не полишав її серце, проте сподівання, що якогось дня вона зустрине свою родину, штовхало Герду вперед.

Одного разу Герда побачила двох косаток. «Віі-іі-іі, ху-уу-уу», — приязно гукнула вона, що мовою китів означало ввічливе привітання, подібне до людського: «Вітаю, шановні друзі».

— Мене звати Герда, я розшукую свою родину, — продовжила вона.

— Що ж з тобою трапилося?

Стомлена і змучена Герда, зібравши всі свої сили, випустила кілька бульбашок повітря і почала розповідати про себе. Вона довго й емоційно говорила — про матусю,

татуся та Ларса, її старшого братика. Потім пояснила, що загубилася й залишилась одна-однісінька. Закінчивши свою оповідь, Герда помітила, що один хлопець-косатка здивувався. Здавалося, він уже чув подібну історію раніше. Так, напевно чув! Від старого і мудрого нарвала, якого він зустрів аж біля берегів Канади, що неподалік від Нунавута. Косатка сказав: якщо Герда хоче знайти відповіді на свої запитання, то має поплисти далеко у північні води.

Він був так вражений мужністю Герди, що навіть дав їй добру пораду перед тим, як вона вирушить у далеку путь:

— Хоч куди ти попливла б, хоч кого зустріла б, і хоч що сталося б, завжди залишайся чесною сама з собою. Твоє серце поведе тебе у правильному напрямку. Серце — це життєвий компас. Якщо ти, Гердо, прислухатимешся до нього, то точно знайдеш те, що шукаєш.

Зокеанською течією плинув і час. Герда виросла і перетворилася на чарівну молоду леді-кита. Вона була дуже гарненькою, проте в її очах причаївся смуток.

Подорожуючи, Герда дивувалася незліченній різноманітності життя в океані, дізнавалася багато цікавого, знайомилася з іншими тваринами. Для кожної з них знаходилося місце в серці Герди.

— Я така щаслива, що живу в океані! — якось уранці мовила Герда сама до себе, побачивши перший промінь сонця на поверхні води. — Шкода, що не кожен у світі може насолоджуватися такою красою!

Раптом вона помітила ущелину між підводним камінням. Там сиділо дивне створіння. Воно мало велику голову і щупальця. То був осьминіг.

Герда тихесенько підпливла ближче й почала спостерігати, що буде далі. Осминіг мав злий вигляд. Перед ним лежала купа всякої всячини. Він копирсався у ній, щось витягував звідти, а потім клав це назад. Далі він знову щось хапав і знову пхав його до купи.

— Ві-і-і, — мовила Герда співучим голосом. Такими звуками вона віталася.

Осьминіг прошамкав щось у відповідь і обдивився китеня з голови до хвоста.

— Як ся маєте? — спитала Герда, щоб не почуватися збентеженою.

І саме цієї миті настрої осьминога геть зіпсувався.

— Ти чому мені заважаєш? — прошипів він. — Ти що, не бачиш, що в мене стрес? Я тут маю гору цінностей і лише вісім щупалець. Пливи геть!

Герда розвернулася і попливла далі. От якби в морі було менше всякого сміття та бруду, подумала вона, осьминіг не загруз би в ньому, і вони могли б потоваришувати.

На горизонті над водою відбився останній промінь сонця, зблиснувши червоним сяйвом над старим маяком на березі. Чайки з вереском кружляли над маяком, деякі з них навіть звили на ньому гнізда.

Герда вирішила трохи відпочити поряд із ними. Вона довго слухала новини з океану та з суходолу. Хоча чайки й мали дурну славу — кожен знає, що вони люблять пліткувати, — та на деякий час Герда могла забути про свій біль, що причаївся глибоко в душі.

Океан великий-превеликий, просто незорий. Він сягає тих місць, де триває тропічна спека, і водночас простягається до полярних земель, де лютує зима із тріскучими морозами.

«Брр-рр! Стає набагато холодніше!» — подумала Герда. Найвіддаленіші й незнайомі ділянки океану завжди здавалися їй величними й неприступними. Безмежні відстані та глибини, нескінченна тиша над водами створювали відчуття таємничості й неземної атмосфери.

Раптово Герді стало сумно. Матусина пісенька зазвучала в її голові.

*Крізь буремнії води сміливо пливи,
Вір, що серце твоє доведе до мети.*

Хлюп! — пролунав позаду Герди звук.

Хлюп! — пролунало знову.

Вона озирнулася, щоб подивитися, що воно там хлюпоче.

Три маленькі пінгвіни бавились у воді. Вони плюхались у воду, а потім підстрибували і видряпувалися на плавучу крижину. У захваті Герда підпливла до краю крижини й зупинилася позаду них.

— Яка ж ти величезна! — здивовано вигукнув пінгвін, який був посередині.

— І правда, надзвичайно велика! — додав той, що був ліворіч.

— Хі-хі-хії! — зареготав третій.

— Ти така велика, що навіть не зможеш побавитися з нами! — прокричали вони гуртом і з гучним плескотом разом знову стрибнули у воду.

Герда їх не цікавила.

Та наша подруга-кит аніскільки не засмутилася. Вона з легкістю вистригнула на крижину, а потім зісковзнула у воду, саме так, як це робили трое друзів.

Побачивши таке, пінгвіни так здивувалися, що аж вибалушили очі. Потім схвально закивали головами. Справді, спочатку може здатися, що зробити щось неможливо, та якщо перебороти свій страх, то можна багато чого досягти.

Кит Герда день і ніч пливла в прохолодних північних водах. Із кожним новим досвідом вона ставала сильнішою та мудрішою морською твариною, хоча й не усвідомлювала того.

Глибоко вдихнувши, Герда вибралася на сушу. Якесь сузір'я яскраво сяяло над головою.

— Великий Віз, — захоплено прошепотіла Герда, — як великий ведмідь. А ось іще один, — додала вона, угляdivши недалеко білого ведмедя.

Він сидів на крижині й усміхався до неї.

— Вітаю тебе, ките, — мовив ведмідь. — А що ти тут робиш? — здивувався він появі кита.

Вони заглибилися в довгу розмову, разом роздивлялися небо. Це була зустріч друзів, безцінна взаємодія двох гармонійних душ.

Затамувавши подих, Герда слухала загадкову розповідь про Праматір Ведмедицю, яка застрибнула на небо і тепер з'являється там щоночі у вигляді сузір'я. Це сузір'я нагадує нам про часи, що давно вже минули, і про славетні історії величних ведмедів Півночі.

Зійшло сонце, а це означало, що настав час прощатися. Існує мізерний шанс, що вони колись зустрінуться знову. Та обоє зрозуміли, що назавжди залишаться щирими друзями.

Герда вже наближалася до свого місця призначення, вона це відчувала. Раптом її увагу привернули проблиски м'якого світла. Зацікавлена, вона попливла прямісінько до нього. Прекрасне мерехтливе світло пробивалося з підводної крижаної печери. Мов зачарована, Герда обережно запливла всередину печери. Ще ніколи у житті вона не бачила такої дивовижі. Кольорові образи з'являлися на крижаних стінах, відбиваючи світло сонця, що сідало. Ці образи нагадували печерні малюнки.

— Як гарно! — вихопилося з вуст Герди.

Затамувавши подих, вона спостерігала гру природного театру.

— Ласкаво прошу, дитино, — пролунав голос із темного кутка печери.

І до неї підплив старий брунатно-сірий нарвал. Він випромінював мудрість і спокій. Герда одразу ж відчула до нього повагу й довіру.

— Що привело тебе до цього пустельного краю? — з цікавістю запитав він.

Герда аж вклякла від здивування і, забувши про своє гарне виховання, навіть не привітавшись, мовила:

— Я заблукала.

— Таке трапляється, дитинко. Ми всі час від часу губимося.

— Я насправді загубилася, — наполягала Герда.

І вона розповіла нарвалу геть усе. Нарвал слухав її дуже уважно і мовчки, із заплющеними очима, ніби заснув. Коли вона закінчила свою розповідь, у печері запала абсолютна тиша. Та Герда почувалася тут у безпеці.

Нарвал заговорив лагідним голосом:

— Я плавав у тих краях, але то було давно. За все своє життя я вислухав багато різних оповідей та історій, дізнався про багато різних доль. Деякі з них були подібні до твоєї. Ти здолала нелегкий шлях, та це зробило тебе сильнішою, ти дісталася сюди вже як дорослий кит. — Він помовчав, а потім продовжив: — Одна з історій була дуже схожою на твою... історія про Червоне море.

— Невже таке можливо? — схвильовано запитала Герда.

— Багато років тому кит, такий самий блакитний кит, як і ти, розповів мені про те, що він загубив своїх батьків і сестру.

— Це Ларс! — вигукнула Герда. З надією вона підпливла ближче до нарвала. — Прошу вас, розкажіть мені, що вам відомо про нього.

— Хм-м-м, — зітхнув нарвал. — Відтоді минуло багато років... — і знову замовк.

— Будь ласка, пригадайте, — просила Герда. — Благаю, молю вас, розкажіть: для мене це дуже важливо, — не відступала Герда. Вона відчувала, що скоро знайде те, що так довго шукала.

— Я не пам'ятаю його імені, алезнаю, що він шукав нову домівку. Він прямував на схід уздовж скелястого берега з фіордами й затоками до Райської китової бухти. До того місця, де віками різні види китів жили у мирі та безпеці. Я добре знаю це місце — я жив там протягом багатьох років.

Отже, Ларс живий і здоровий? Це правда чи ні? Герда не могла в таке повірити. Вона гречно подякувала нарвалові, потім стрімголов вискочила з печери. Уперше вона знала напевно, куди їй треба прямувати. На схід, до Райської китової бухти.

Герда пливла багато днів і ночей без перепочинку, її штовхало вперед бажання знайти родину. Їй додавала сил думка про те, що після стількох років поневірянь океанами вона скоро знову побачить свого улюбленого брата Ларса.

Якось вона запливла до чудового фіорду. І тоді серце Герди — її компас — прошепотіло їй, що вона досягла того місця, яке описав їй нарвал. І тут, нарешті, вона може знайти те, що так довго шукала.

— Тут насправді чудово! — вигукнула Герда, згадуючи те, що розповів їй нарвал про цю чарівну частину моря.

Вона захоплено спостерігала за різноманітним життям бухти. Зграї дельфінів, косаток і білух, а також чотири кашалоти. Усі спокійно плавали навколо або просто відпочивали.

— **Р**айська бухта! Я її знайшла! Але де ж Ларс?
 Герда ніде не бачила блакитного кита, такого,
 як її братик Ларс. Ніч повільно опускалася над
 фіордом.

Герда підвела свої сумні очі до зоряного неба, де побачила
 сузір'я Великий Віз. Вона тихенько заспівала стару баладу:

*Шлях далекий веде нас у різні краї,
 Та одвічна любов дає скарби свої.
 Місце зустрічі — гавань небесна,
 Лід розлуки, дитя моє, скресне.
 Вір, що серце твоє доведе до мети.*

Знесилена, вона невдовзі заснула.

Коли Герда прокинулась, місяць і досі яскраво сяяв на небі. Неначе величезний чарівний ліхтар, він освітлював круті стіни фіорду й химерні тіні дерев, що лягли на спокійне плесо води. Герда підпливла до поверхні, щоб знову подивитися на зірки.

— Ееее-таааа... — десь здалеку пролунав звук — звідти, де фіорд зустрічався з океаном.

Звук був ледь чутним, він нагадував шелест вітру на тихій поверхні океану.

Вона почула звук знову, цього разу він був виразнішим.

— Геердаа!

Голос наближався.

— Ларс, — здивовано прошепотіла вона.

Герда не вірила своїм очам.

— Боже, та це насправді ти! Яка велика ти стала! Я так сумував за тобою! — радісно вигукнув Ларс.

Вони з'єдналися ластами, адже саме так обіймаються кити.

І до цього часу в чудовому безмежному морі, у красивій північній бухті, оточеній зеленими схилами й гомінкими водоспадами, живуть блакитний кит Ларс і його сестра Герда. Хоч і знадобилося багато часу, та, зрештою, Герда змогла віднайти те, що шукала, — безпечне місце, сповнене любові. Це місце зветься дім.

УДК 821.162.4'06-32-93
МЗ6

Махо А.

МЗ6 Герда. Книга 1: Історія одного китеняти / Адріан Махо [ілюстрації], Петер Кавецькі [текст]; пер. К. Дем'янчук. — Київ: Форс Україна, 2021. — 32 с.

ISBN 978-966-993-585-4

Герда, маленьке китеня має щасливе дитинство. Проте трапляється щось несподіване, і Герда залишається одна без своєї сім'ї. Відчуваючи сум і самотність, вона мандрує океанами та знайомиться з новими друзями: косатками, пінгвінами, чайками, навіть із восьминогом! Кожен із нових друзів навчає її чогось цікавого. Герда не лише дізнається, як живуть інші мешканці морів та океанів, а й відкриває для себе захопливий світ тих місць, де вона пропливає. Та чи віднайде маленька Герда те, що шукає?

Text © Peter Kavecky, 2018
Illustrations © Adrian Macho, 2018
Published by arrangement with Albatros Media a.s,
Prague, Czech Republic
www.albatrosmedia.eu
All rights reserved.

© ТОВ «Форс Україна», виключна ліцензія на
видання, оригінал-макет, 2021

ISBN 978-966-993-585-4

Перекладач *Катерина Дем'янчук*
Верстка *Олени Бідненко*
Адаптація дизайну обкладинки *Юлії Ясінської*

Менеджер із прав *Тетяна Чміль*
Керівник проекту *Оксана Шевченко*
Відповідальна за випуск *Катерина Дем'янчук*

Підписано до друку __.07.2021 Формат 60×90/8.
Гарнітура «Bitter». Друк офсетний.
Тираж 1300 прим. Обл. вид. арк 5,95.

Віддруковано згідно з наданим оригінал-макетом
у друкарні «Фактор-Друк»
61030, Україна, м. Харків, вул. Саратовська, 51,
тел. +38(057)717 53 55
Замовлення №

ТОВ «Форс Україна», 04073, м. Київ,
пр-т Степана Бандери, 9
Тел. (044) 290 99 44,
Інтернет-магазин www.book24.ua
Свідоцтво про внесення суб'єкта
видавничої справи
до Державного реєстру видавців,
виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5433 від
08.08.2017 р.